

Moviments sindicals

Nacionalisme sense sindicalisme. Vet aquí una sentència que és utilitzada sovint per definir indistintament de manera objectiva o subjectiva el nacionalisme polític als Països Catalans. I si bé és cert que el sindicat autènticament nacional

que englobe tot el territori no existeix, també ho és que tant al País Valencià com a les Illes -Catalunya compta amb la Intersindical-Confederació Sindical de Catalunya (I-CSC), que tot i la seua representativitat es pot qualificar, sense ànim de desmerèixer una tasca totalment lloable, de testimonial- s'han produït en les últimes setmanes dos moviments sindicals que enceten un camí força interessant per a la configuració de sindicats "nacionals" en cadascun d'aquests dos territoris. Es tracta dels passos fets pel Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament (STE-PV) i del seu homònim a les Illes Balears, STEI, que han trencat el marc docent i s'han constituït en sindicats oberts. El primer, ha passat a denominar-se STE-PV Intersindical Valenciana i el segon, tot i que continua amb el nom original, també s'ha obert a altres sectors. Tant els representants de l'un com de l'altre parlen, en el dossier sobre els sindicats nacionals dels Països Catalans que publiquem aquesta setmana, del model sindical del Sindicato de Trabajadores de la Educación de Canarias, que han creat també la seua intersindical.

Ara bé, la conclusió més interessant que es desprèn d'aquestes experiències -ja existent, com hem dit, a Catalunya- és la sintonia del per què de la transformació: la demanda feta per molta gent d'altres sectors aliens a l'ensenyament. Es tracta de professionals que o bé s'han desencantat dels altres sindicats d'estructura estatal o bé s'han sentit atrets per un model sindical obert, assembleari i capaç de respectar l'autonomia sectorial. També s'ha de dir que els grans sindicats estatals tenen una estructura obsoleta, la mateixa estructura que propicia avui la fallida

del sistema de partits polítics, més propi del segle passat que del segle vinent. En aquest sentit, els sindicats de l'ensenyament no tenen, d'entrada, dependència estatal, i després, aporten una estructura més propera a allò que han de ser els sindicats en el segle XXI i a les noves relacions laborals que s'establiran en un futur no gaire llunyà. Es tracta de sindicats que poden enganxar-se sense traumes al tren de les transformacions socials europees, un canvi sindical que avui només han entès i abordat de manera valenta els sindicats anglesos i els sindicats nòrdics. Un canvi que ha impulsat i facilitat un altre canvi, el dels partits polítics, que avui debaten fórmules més properes a les demandes socials.

"El camí encetat per l'STE-PV Intersindical Valenciana i per l'STEI pot esdevenir un viatge pobre si els partits polítics nacionalistes no s'hi impliquen a fons. Així sembla indicar-ho l'experiència de Catalunya."

L'experiència valenciana i il·lenca pot donar més d'una sorpresa. Tot dependrà dels sectors que reclamen progressivament la integració en les respectives intersindicals. Són previsible adhesions provinents de les respectives administracions autonòmiques, entre d'altres. En tot cas, s'inicien dues vies que, sumades a la ja existent del Principat, poden dissenyar un model sindical propi que trenqui el "monopoli" dels grans sindicats en el debat social i que els permeta de tenir-hi, a termini mitjà, un

paper actiu.

El camí s'ha iniciat, però serà un viatge pobre -així sembla indicar-ho l'experiència de Catalunya- si els partits polítics nacionalistes no s'hi impliquen a fons. Una implicació que hauria de ser efectiva i respectuosa amb uns projectes que poden contribuir millor que cap altre a una definitiva cohesió i adhesió social. En aquest sentit, les experiències gallega i basca han donat resultats importants, mesurables en termes d'enriquiment polític recíproc.

Finalment, no oblidem que al nostre país han estat els mateixos treballadors els qui han demanat l'obertura als respectius sindicats "estricta-ment" nacionals. Una demanda massa important perquè reste sense resposta. ■